

**GHIDUL
PROIECTULUI
„TECHLAB”**

REALIZAT DE:
**BIBLIOTECA
PUBLICĂ RAIONALĂ
CĂUȘENI**

2018

DE CE ?

Programului TechLab este un serviciu modern de bibliotecă în cadrul căruia tinerii învață să folosească noile programe de prelucrare și editare a pieselor muzicale, să-și promoveze produsele create în cadrul sesiunilor, să asigure durabilitatea activităților, să organizeze activități stradale pentru a își expune produsele unui public mai larg în comunitate, să creeze albume muzicale și să colaboreze cu potențiali parteneri.

Prima parte a ghidului se referă la aspectele teoretice privind necesitatea inițierii unui serviciu de bibliotecă, în mod particular bazat pe interesele tinerilor și căutarea și identificarea tinerelor talente. În bibliotecile publice rurale din Republica Moldova bibliotecarii sunt mereu în căutarea și dezvoltarea celor mai inovative, dar și atractive servicii pentru membrii comunității. Analiza nevoilor acestora, dar și a impactului real al aceluși serviciu ajută bibliotecarii, dar și APL, să înțeleagă utilitatea și eficiența acestuia.

Partea a doua a ghidului include experiența serviciului *TechLab*, implementat de Biblioteca Publică Raională Căușeni și replicat în bibliotecile din s. Ursoaia (r. Opaci), s. Plop Știubei, s. Ucraina (r. Căușeni), s. Feștelita (r. Ștefan Vodă) și s. Gradiște (r. Cimișlia) în perioada octombrie 2017 – martie 2018.

Argument pentru realizarea Proiectului

Serviciile și programele oferite adolescenților și tinerilor cu vârsta între 14 și 21 de ani oferă cadrul necesar pentru dezvoltarea de noi servicii pentru adolescenți în cadrul bibliotecilor publice, cuprinzând atât idei teoretice, cât și idei practice care să susțină biblioteca în satisfacerea nevoilor educaționale, informaționale, culturale și de petrecere a timpului liber ale adolescenților, adaptate noului context de dezvoltare.

Prin caracteristicile lor de dezvoltare și în calitate de beneficiari ai serviciilor și programelor de bibliotecă, membrii acestei categorii de vârstă reprezintă o provocare pentru bibliotecă, al cărei rol este de a-i asista în realizarea unei tranziții reușite dinspre copilărie spre viața de adult, prin asigurarea accesului la resurse și a unui mediu care să corespundă nevoilor lor specifice, în vederea dezvoltării lor intelectuale, emoționale și sociale.

Scopul serviciului TechLab este de a ajuta bibliotecile să îmbunătățească serviciile curente, să dezvolte servicii noi și să împărtășească cele mai bune practici din activitatea lor cu adolescenții și tinerii. Proiectul TechLab se adresează bibliotecarilor din bibliotecile publice, managerilor și factorilor de decizie. Studiul privind serviciile și programele oferite adolescenților și tinerilor (14-21 ani) în bibliotecile publice din Moldova are la bază, în principal, chestionarul privind serviciile și programele oferite adolescenților și tinerilor (14-21 ani).

Biblioteca Publică Raională Căușeni deține statutul de Centru de Excelență care oferă servicii pentru adolescenți și tineri, cu vârsta cuprinsă între 14-21 ani, cu accent pe activități de educație non-formală și informală. Membrii echipei de lucru sunt: Popușoi Natalia, Gargalâc Svetlana, Osipov Liuba, Potânga Mihaela.

REPERE METODOLOGICE PRIVITOARE LA REALIZAREA UNUI SERVICIU DE BIBLIOTECĂ

1. *Formarea echipei de dezvoltare și implementare a programului*

Pentru a realiza un serviciu relevant este necesar de a forma o echipă cu utilizatorii, susținătorii și partenerii bibliotecii pentru a promova pe larg beneficiul pe care îl va aduce acest serviciu comunității.

Pașii care trebuie parcurși pentru a forma o echipă de utilizatori:

1. Cercetați piața comunitară pentru a afla interesele și necesitatea locuitorilor;
2. Informați-vă și învățați diverse instrumente de evaluare a tinerilor și adolescenților (chestionare, focus grupuri, dezbateri, intruniri directe alt.); puneți în discuție cele aflate tot cu tinerii, căutați împreună soluția;
3. Studiați cu atenție portretul tânărului și adolescentului;
4. Folosiți tehnicile și metodele de lucru nonformale pentru acest grup de utilizatori;
5. Fiți deschiși spre schimbare (portul, gândirea, programul de lucru, asumați-vă rolul unui bibliotecar modern);
6. Ieșiți din rolul de bibliotecar drept cea mai importantă persoană în bibliotecă – transmiteți estafeta tinerilor, transformați-i în mentorii bibliotecii, permiteți-le să presteze ei serviciile, iar bibliotecarului să îi revină rolul de a monitoriza și deduce totalurile;
7. Lăudați și veți fi laudat, motivați și veți avea durabilitate, încercați să-i scoateți pe utilizatori din zona de școlarizare, transformați biblioteca într-o zonă de relaxarea și plăcere;
8. Nu uitați: orice părere este importantă, nu uitați să fiți alături de ei în clipele frumoase sau mai puțin frumoase, ca ei să vadă în dvs nu bibliotecari, ci

persoane la care pot apela oricând. La această vârstă sunt în căutarea prietenilor și persoanelor de încredere.

2. Identificarea necesităților tinerilor

Analiza nevoilor comunității este o etapă decisivă și obligatorie în alegerea unui serviciu de bibliotecă. Este nevoie de o astfel de analiză pentru a folosi cât mai eficient resursele limitate de timp, materiale sau personal de care dispune o bibliotecă. În această etapă se desfășoară activitatea de dezvoltare a chestionarelor și interviurilor, aplicarea instrumentelor de investigație, colectarea și interpretarea datelor, emiterea concluziilor.

Pentru Proiectul TechLab au fost folosit chestionarul online din Google Drive Formulare Google. Detaliile de lucru le puteți găsi aici [1, 2]

În Anexa 1. Tutorialul versiunea Word

În chestionarul de pe acest link, răspunsurile utilizatorilor vor ajuta tinerii să creeze un loc reprezentativ, interactiv, relaxant și confortabil pentru ei. Dar și biblioteca va avea de câștigat noi utilizatori.

Viitorul spațiu colaborativ ar fi bine să fie dotat cu instrumente muzicale, echipamente digitale, conexiune gratuită la internet, mobilier colorat și comod. Acest spațiu este destinat:

- pentru cei care nu au posibilitatea să procure, sau să facă studii în școlile muzicale în comunitățile lor,
- pentru cei entuziasmați de tehnologie, programe de redactare și editare,
- pentru cei care vor să construiască relații prietenoase cu semenii lor,
- pentru cei care au abilități de a crea evenimente frumoase pentru comunitate,
- pentru cei care au nevoie să-și promoveze talentele și alt.

Idei și sugestii puteți găsi aici: [3,4,5,6,7].

Dar nu ezitați să navigați pe internet, unde puteți găsi o mulțime de idei mult mai bune și utile în dependență de spațiul pe care îl deține biblioteca dvs, la fel puteți găsi idei de renovare a mobilierul cu resurse limitate.

3. Identificarea potențialilor parteneri

Colaborarea cu alte organizații, voluntari, instituții de cultură și învățământ pentru realizarea de noi servicii devine stringentă. Astfel, colaborarea cu diverși parteneri oferă posibilități eficiente de a livra un serviciu, fie în comunități mai mari sau mici.

Acest aspect este unul dintre cele mai importante în acest proiect, întrucât fiecare activitate și acțiune elaborată necesită susținere din partea unei echipe (APL, Prietenii bibliotecii, părinți, cei mai fedeli cititori ai bibliotecii, Biserica, Corpul Păcii, Voluntarii comunității, Oficiul Forței de Muncă, Asistența medicală și alt).

Despre parteneriate și despre partenerii potențiali puteți afla din filmulețul din **Anexa 2.** Aici veți găsi idei și sugestii oferite de cele 7 Centre de Excelență din Republica Moldova: Căușeni, Bălți, Telenești, Cahul, Chișinău, Orhei, Ceadâr Lunga, și

cu siguranță veți regăsi în aceste secvențe video cel puțin un partener din comunitate care pot fi fidelizat în beneficiul bibliotecii dumneavoastră.

4. Proiectarea serviciului

Organizarea unui noul serviciu și analiza impactului acestuia în rândul comunității este cea mai importantă parte a inițiativei bibliotecii de a aduce o schimbare în comunitate și a atrage utilizatori la bibliotecă. Folosind harta comunității și instrumente sociologice ne putem da seama unde sunt zonele în care biblioteca publică poate să intervină, oferind un serviciu necesar unui anumit grup țintă.

5. Dezvoltarea suportului de curs

La această etapă a fost elaborat suportul de curs, care a fost oferit participanților și, ulterior, stocat pe blogul Bibliotecii Publice Raionale Căușeni pentru ca toate bibliotecile care vor dori să implementeze acest serviciu să aibă acces liber la o bază de resurse de învățare (anexe, tutoriale, suporturi de curs, lecții interactive, secvențe video).

6. Reamenajarea spațiului

Buna desfășurarea a activităților în cadrul noului serviciu depinde de ambianța în care se desfășoară, deci a fost organizat un spațiu confortabil pentru categoria de utilizatori a serviciului dat. La reamenajarea spațiului au fost implicați și utilizatorii pentru a-l ajusta conform necesităților acestora.

7. Implementarea serviciului

În cadrul rețelei biblioteca-lider a livrat bibliotecarilor instruire pentru a asigura transferul de cunoștințe. Fiecare bibliotecă-aplicantă va oferi traininguri pentru beneficiarii săi.

8. Monitorizarea și evaluarea

Evaluarea și monitorizarea oricărui serviciu implică:

- colectarea rezultatelor serviciului obținute în o perioadă dată, atât cantitative, cât și calitative;
- evaluarea relevanței și eficienței activităților desfășurate în cadrul serviciului în perioada respectivă;
- măsurarea impactului serviciului asupra beneficiarilor și grupului țintă;
- durabilitatea serviciului;
- identificarea punctelor forte și punctelor slabe ale serviciului;
- formularea concluziilor și a recomandărilor pentru îmbunătățirea activității viitoare a serviciului.

Monitorizarea trebuie realizată de toate persoanele și instituțiile care sunt interesați și implicați în proiect. Pentru a asigura eficiența unui serviciu, toate etapele de implementare a acestuia trebuie planificate de la început.

Există întrebări cheie ale planificării și managementului, și anume: (1) Ce vrem? (2) Ce avem? (3) Cum folosim ce avem pentru a obține ce vrem? și (4) Ce se va întâmpla când vom reuși?

Ele pot fi modificate folosind "unde" în loc de "ce" iar principiile rămân aceleași.

Întrebările devin astfel:

- Unde suntem?
- Încotro vrem să mergem?
- Cum ajungem acolo? Și
- Ce se va întâmpla când vom reuși?

1.1 Analiza situației și definirea problemei:

Aici se pune întrebarea "Unde suntem?" (Ce avem?)

Analiza situației este un proces prin care sunt identificate caracteristicile și problemele generale ale comunității. Ea implică identificarea și definirea caracteristicilor și problemelor care sunt specifice unor anumite categorii de persoane din comunitate. Acestea ar putea fi persoane cu copii, adolescenți, tineri alt.

Analiza situației este realizată prin adunarea de informații necesare pentru a înțelege comunitatea ca întreg și indivizii din cadrul comunității. Informațiile care trebuie adunate se vor referi la ce s-a întâmplat în trecut, ce se întâmplă în prezent și ce se așteaptă să se întâmple în viitor, bazat pe experiențele din alte comunități. Informațiile necesare pentru a înțelege comunitatea includ:

- Caracteristicile populației (sex, vârstă, interese);
- Activități economice;
- Tradiții culturale;

Informațiile pentru analiza situației și definirea problemei trebuie colectate cu implicarea membrilor echipei, folosindu-se câteva tehnici. Asta pentru a se asigura că informațiile despre comunitate și problemele ei sunt valide, obiective și comprehensive.

Pot fi folosite unele dintre următoarele tehnici:

- Sondaje;
- Discuții cu indivizi, grupuri specifice și comunitatea ca întreg;
- Interviuri;
- Observații;
- Ascultarea oamenilor;
- Brainstorming;
- Conversații informale;
- Realizarea unui inventar al resurselor, serviciilor și oportunităților sociale ale comunității;

Analiza situației este foarte importantă înainte de a încerca să rezolvăm problema pentru că:

- Oferă oportunitatea de a înțelege dinamica unei comunități;
- Ajută la clarificarea condițiilor culturale;

- Oferă o oportunitate inițială pentru implicarea tinerelor în toate activitățile proiectului;
- Face posibilă definirea de probleme ale comunității și de soluții;
- Furnizează informații necesare pentru a stabili obiectivele, pentru a planifica și pentru a implementa.

Analiza situației trebuie să fie continuă pentru a furniza informații suplimentare în timpul implementării proiectului, în timpul monitorizării și re-planificării. Analiza situației și identificarea problemei trebuie să fie monitorizate pentru a se asigura că există în orice moment informații corecte și actualizate despre comunitate și problemele ei.

1.2. Stabilirea scopurilor și obiectivelor:

Scopul se stabilește punând întrebarea „Încotro vrem să mergem?” (Ce vrem?).

Înainte de a încerca să implementeze un proiect, cei care îl planifică, îl implementează și beneficiarii trebuie să stabilească scopurile și obiectivele. Vedeți Brainstorming pentru o metodă participativă de a realiza acest lucru.

Un scop este o afirmație generală despre ceea ce trebuie făcut pentru rezolvarea unei probleme. Obiectivele sunt sub-categorii finite ale scopului și trebuie să fie specifice pentru a putea fi atinse. Obiectivele trebuie să fie „**SMART**”. Ele trebuie să fie:

Specifice: clare privind ce, unde, când și cum se va schimba situația;

Măsurabile: să poată cuantifica țintele și câștigurile;

Abordabile: să poată fi atinse (cunoscând resursele și capacitățile de care dispune comunitatea)

Realiste: să poată fi atins nivelul de schimbare pe care obiectivele îl reflectă; și

Încadrate în Timp: să cuprindă perioada de timp în care vor fi atinse.

Pentru a atinge obiectivele unui proiect, este esențial să fie evaluate resursele disponibile în cadrul comunității și cele care pot fi obținute din surse externe. Vedeți Descoperirea resurselor ascunse.

1.3. Generarea de structuri și strategii:

Aici se pune cea de-a treia întrebare cheie, „Cum ajungem acolo?” (Cum obținem ceea ce vrem cu ceea ce avem?).

Cei care planifică și implementează (comunitățile și cei care le capacitează) trebuie să hotărască modul în care vor implementa proiectul, care este strategia. Acceptarea unei strategii implică identificarea tuturor resurselor necesare pentru îndeplinirea proiectului, definirea diferitelor grupuri sau indivizi și a rolurilor lor particulare în proiect. Aceste grupuri și persoane care au roluri specifice în proiect sunt numite „actori”.

Astfel, generarea structurilor și strategiilor implică:

- Discutarea și acceptarea activităților de întreprins în perioada de implementare;
- Definirea actorilor, precum și a rolurilor lor;

- Definirea și distribuirea costurilor și materialelor necesare pentru implementarea serviciului.

1.4. Cum obținem ceea ce vrem?

Un plan de lucru este o descriere a activităților necesare, cu etapizarea lor și o indicare aproximativă a duratei în timp.

Pentru a elabora un bun plan de lucru, cei care implementează trebuie:

- Să enumere sarcinile necesare pentru implementarea proiectului;
- Să pună sarcinile în ordinea în care ele vor fi implementate;
- Să arate alocarea responsabilităților actorilor; și
- Să plaseze fiecare activitate în timp.

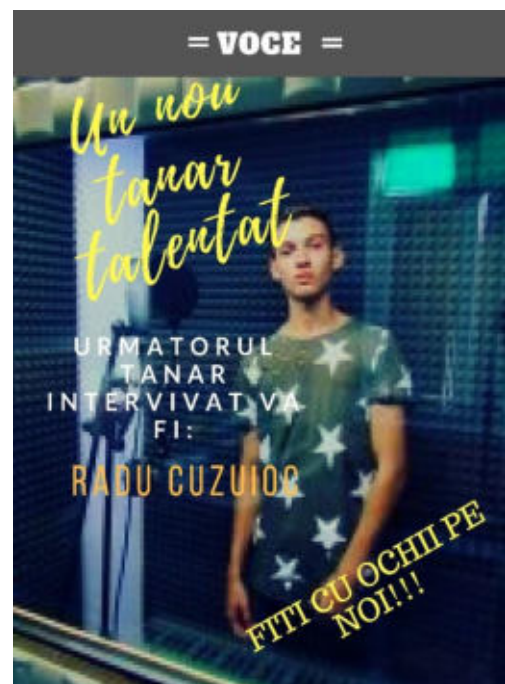
Planul de lucru este un ghid pentru implementarea serviciului și un fundament pentru monitorizarea lui. Astfel, el ajută ca:

- Proiectul să fie finalizat la timp;
- Lucrurile adecvate să fie realizate în ordinea potrivită;
- Responsabilii pentru activități să fie identificați;
- Momentul începerii implementării proiectului să fie identificat.

MARKETINGUL ȘI PROMOVAREA

PROGRAMUL "TECHLAB"	
Biblioteca Publică Feteștița	
UTILIZATORI DIRECTI	UTILIZATORI INDIRECTI
62	168
NUMĂRUL MEMBRILOR ECHIPEI "SMILE"	
18	
<ul style="list-style-type: none"> • Primăria • Gimnaziul • Voluntari i bibliotecii • Părinții • Prietenii bibliotecii 	PARTENERI
ACTIVITĂȚILE PRESTATE	
<ul style="list-style-type: none"> • Instruiri IT în programele Powtoon, Canva, Audacity, Wondershar Filmora; • Realizarea orarului de lucru al SNE TechLab; • Realizarea promovării al serviciului; • Participarea la Targul "Vis de stea" • înregistrarea unui CD; • Redactarea și prelucrarea 12 piese muzicale 	
IMPACTUL	
<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteca instruiți în noi programe de redactare și prelucrarea pieselor muzicale; • Formarea unei Trupe muzicale "SMILE"; • REDACTAREA 12 PIESE MUZICALE; • REALIZAREA 20 CD în consultare; 	

Un serviciu de bibliotecă oricât ar fi de bine planificat, dacă nu este adus la cunoștința celor interesați, nu va deveni niciodată eficient. De aceea, se pot utiliza toate mijloacele de informare atât tradiționale, cât și specifice mediului online, însă corelate cu posibilitățile de informare utilizate cu predilecție de grupul țintă. Vă vin în ajutor programe de creare a materialelor vizuale, precum Canva, Publisher, Powtoon și Wondershar Filmora.

Cum să faci design, fără să fii desingner?

În prezent, în mediul online, este important ca atunci când trebuie să creăm un conținut digital – un anunț, un poster, un flyer informativ, o invitație, o felicitare, un grup pe Facebook, un mesaj creativ – să alegem și un design corespunzător. Fie că vrem

să publicăm un articol pe blog, să creăm un grup pe Facebook sau să lansăm un website, ne ciocnim cu nevoia de a crea o copertă interesantă, un ebook colorat, un infografic detaliat sau un header la articol de blog sau email, dar nu întotdeauna avem la îndemână un designer la care să apelăm. În cadrul acestui modul vă recomandăm trei instrumente utile care vă vor permite să faceți un design profesionist fără să fiți designer: **Publisher**, **Powtoon** și **Canva**. Principiile sunt aceleași la toate trei instrumentele - cu ajutorul lor puteți face următoarele lucruri:

- să creați un document utilizând un șablon prestabilit (ceea ce vă va economisi timpul);
- să inserați un background la o imagine sau logo;
- să inserați text pe o imagine (veți găsi o paletă largă de fonturi interesante);
- să inserați grafice gata făcute (forme de orice fel, banere, animații etc);
- să încărcați propriile imagini într-un șablon creat de către profesioniști.

CANVA [8, 9, 10] Anexa 3. Aici puteți găsi tutorialul în formatul Word

POWTOON

PowToon este un software care permite utilizatorilor să creeze animații atrăgătoare fără cunoștințe de Photoshop. Animațiile PowToon pot fi încărcate direct pe YouTube și distribuite online. Un alt avantaj al PowToon este că nu este nevoie să descărcați un software pe calculator pentru a-l utiliza. Tot ce trebuie să faceți este să creați un cont gratuit pe platforma online. Veți putea crea animații folosind o gamă largă de personaje, imagini și tranziții, dar și imagini proprii, pe care le puteți încărca direct de pe calculatorul DV. [11,12]

WONDESHAR FILMORA

Wondershare Video Editor - ușor de utilizat și software-ul care vă permite să produceți video cool, indiferent de nivelul de calificare de editare video la modă. Magie Wondershare Video Editor vă oferă o mână de ajutor pentru a începe cu orice nou proiect de film de importul și editare video, adăugarea de efecte speciale și tranziții și partajarea producției finale pe un DVD, dispozitivul mobil sau pe web. Comenzi rapide pentru a viziona întreg video tutoriale aici_sau Descărcați fișierul PDF întreaga aici: **Anexa 3 Tutorial PDF [13]**.

EXPERIENȚA IMPLEMENTĂRII GRANTULUI DE CĂTRE BIBLIOTECILE PUBLICE DIN RAIOANELE CĂUȘENI, CIMIȘLIA ȘI ȘTEFAN VODĂ

Proiectul TechLab a fost implementat în orașul Căușeni și 6 localități rurale: Ucrainca, Ursoaia, Feștelita, Opaci, Plop Știubei și Gradiște. Acest proiect a fost implementat în perioada 16 octombrie 2017 –30 martie 2018.

Probleme cu care se confruntă tinerii din mediul rural

Tinerii din mediul rural au posibilități reduse de a se încadra în societate și ulterior pe piața muncii, iar cauzele sunt multiple, printre acestea fiind: lipsa unui spațiu unde pot petrece timpul liber într-un mod util și interactiv, și își valorifice talentele;

- Nu au competențe în utilizarea noilor tehnologii digitale;

- Nu au competențe de utilizare a noilor programe pentru prelucrare a pieselor muzicale;

- Nu au capacități și abilități de bază din Marketing, pentru a-și putea promova eficient produsele muzicale;

- Lipsa unui spațiu pentru tineri în bibliotecă, ca să fie adaptat după necesitatea și interesele acestora. Aceste spații să servească drept loc de întrunire a tinerilor cu persoanele specializate în domeniul muzicii, spațiu pentru învățare și experimentare a aplicațiilor, dar și loc pentru networking și socializare.

Programul TechLab este inovator deoarece...

Serviciul TechLab și-a propus a fi un program de educație non-formală care are drept scop de a îi învăța pe tineri și adolescenți să folosească noile programe de prelucrare și editare a pieselor muzicale, să acumuleze abilități pentru a se promova în comunitate, să aibă abilități de organizare a activităților stradale pentru a își expune produsele unui public mai larg. Să dezvolte abilitățile de comunicare între semenii lor.

Scopul serviciului este de a dezvolta la tineri abilități și aptitudini personale și profesionale pentru a-i încuraja și a-i motiva să ia decizii eficiente în promovarea talentului și de a-și construi un fundament de succes.

Obiective strategice

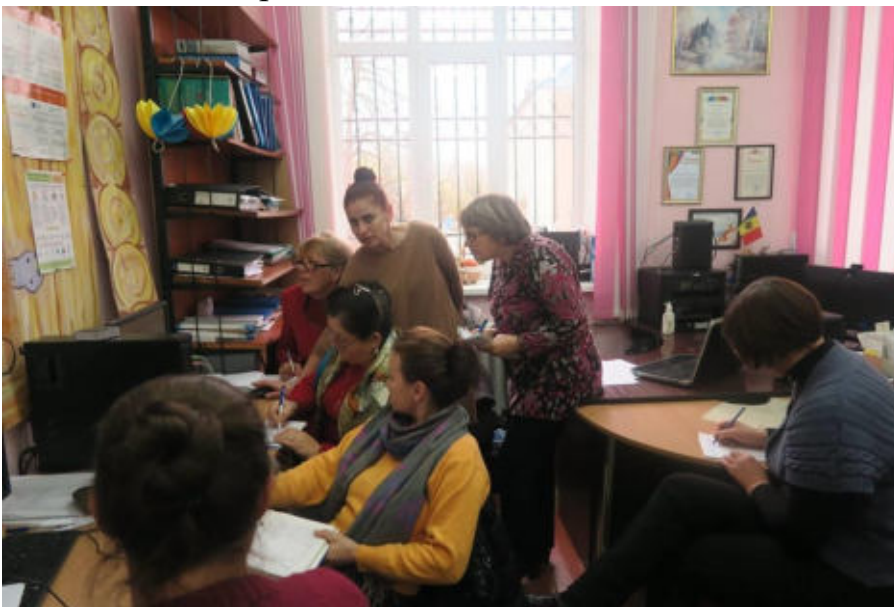
Până la finalizarea programului ne-am propus ca tinerii din localitățile rurale cu care am colaborat să se poată promova și să mărească spațiul de comunicare și creșterea numărului de prieteni online, dezvoltarea abilităților în domeniul unui lider comunitar. Tinerii membrilor ai proiectului TechLab dispun de capacitatea de a-și promova talentul, știu cum să identifice potențiali parteneri, colaborează deja ca o echipă unitară, au atras în calitate de susținători părinți și prietenii bibliotecii, APL-ul pentru a-i sprijini în diverse activități.

Etapale implementării

Conținutul programului de bibliotecă are câteva componente de bază:

I. Portretul tânărului și adolescentului și Evaluarea necesităților

- atelier pentru bibliotecari în realizarea evaluării necesităților specifice grupului țintă tineri și adolescenți,
- atelier de realizare a unui studiu (chestionarea a cel puțin 100 beneficiari direcți și indirecti) pentru a identifica necesitățile de schimbare și îmbunătățire a activităților din cadrul programului.

II. Crearea parteneriatelor

Livrarea unui curs de instruire în Advocacy pentru bibliotecari;

Ca rezultat, fiecare bibliotecar a acumulat abilități de formator și a instruit cel puțin 30 de tineri și adolescenți din localitate, care au învățat cum să identifice un partener potențial pentru a primi o susținere financiară a serviciilor și activităților planificate.

III. Promovarea serviciului

Sesiunile de instruire prin Skype – programele Canva, FilmoraGo, Powtoon au adus plus valoare pentru bibliotecari și pentru membrii echipelor.

Bibliotecarii au învățat cum să-și promoveze serviciile atât în comunitate, cât și în mediul online (rețele de socializare, blog etc.) La rândul lor, bibliotecarii instruiți au livrat instruirii pentru beneficiarii direcți tineri și adolescenți din fiecare localitate în utilizarea programelor susnumite, care i-au ajutat pe tineri să-și promoveze într-un mod mai atractiv și eficient activitățile stradale și CD-urile înregistrate de ei. La rândul lor, beneficiarii au diseminat aceste cunoștințe în comunitățile lor – în special printre tineri

– colegi de școală, prieteni, dar și profesori, părinți etc., care s-au transformat în beneficiari indirecti al serviciului.

MODULUL FORMARE DE FORMATORI

Livrarea unui curs de instruire Formare de Formatori, în cadrul CE Căușeni, a fost livrat de formatorii CE Căușeni, folosind cursul ToT elaborat de programul Novateca **Anexa 4. [14]**. Bibliotecarii au primit un curs de instruire în trei sesiuni, pe parcursul cărora au aflat ce metode și tehnici trebuie să

folosească un bibliotecar modern în ziua de azi. Au ajuns la concluzia că este timpul ca bibliotecarul să aibă abilități nu doar a se informa doar el, dar și de a transmite și altor persoane cunoștințele și abilitățile deținute în așa mod ca utilizatorul să iasă din instituție mulțumit și satisfăcut de serviciile prestate de bibliotecă. La sesiuni s-a atras atenția la tipurile de caractere, la grupurile țintă care frecventează biblioteca, la necesitatea de a alege metoda corespunzătoare de lucru cu fiecare grup de utilizatori, în funcție de vârsta, caracteristicile, abilitatea de însușire a informației și interesele membrilor grupului. Pe lângă competențele profesionale, bibliotecarul trebuie să cunoască cum să se apropie corect de utilizator, cum să evite situațiile de conflict, să aibă capacitatea de a convinge, să fie echipat cu cunoștințe adăugătoare, cu argumente atunci când este necesar. La finalul instruirilor, bibliotecarii au primit un manual de tehnici de lucru cu tinerii și adolescenții (jocuri și tehnici non formale), fiecare metodă având scopul de a implica grupul să participe, să comunice, să-și spună părerile deschis în public, să se simtă comod la activitățile noastre, și să spună deschis de ce este nevoie sau de ce ar mai fi nevoie în serviciile noastre de bibliotecă.

Atelierul de reamenajare a spațiului bibliotecii cu implicarea tinerilor pentru a-l ajusta necesităților acestora.

Materialele folosite au fost contribuția personală a bibliotecarilor și tinerilor.

În cadrul proiectului *s-a declanșat avalanșa faptelor bune!* În fiecare echipă s-au ivit

doritori de a organiza alte grupe pentru a atrage și a se regăsi în acest serviciu (reporteri pentru promovarea tinerelor, organizarea instruirilor în programele de redactare și prelucrare a pieselor muzicale sau secvențelor video, voluntari pentru a distribui flayere despre tinerii talentați, prezentatorii evenimentelor stradale, menținerea blogului sau a paginii Facebook etc.)

Rezultatele serviciului *TechLab*:

- 7 bibliotecari instruiți în lucrul cu tineri și adolescenți și utilizarea programelor digitale de editare și redactare a pieselor muzicale, de elaborare a materialelor informative și vizuale, precum și în promovarea serviciilor bibliotecii prin intermediul rețelelor de socializare;

- 450 adolescenți au fost intervievați despre necesitățile și interesele lor;

- 1511 tineri și adolescenți și-au format abilități de utilizare a noilor programe de redactare și prelucrare a pieselor muzicale;

- 50 de adolescenți și tineri instruiți și-au dezvoltat abilitățile personale, au devenit mentori pentru alți utilizatori, ei au elaborat produse de promovare și informare (interviuri, postere de promovare în programul Canva, etc.);

- 7 trupe muzicale formate din rândul beneficiarilor serviciului;

- 72 piese muzicale redactate, prelucrate și înregistrate pe CD-uri în formatul MP3 și MP4;

- 140 de CD-uri multiplicat pentru Targul Tinerelor Talente „Vis de Stea”;

- Fiecare bibliotecă și-a format un grup de voluntari din rândul tinerilor ce au fost instruiți în cadrul programului TechLab, care activează în cadrul altor servicii și activități de bibliotecă;

- 232 postări pe rețelele de socializare (Facebook, Odnoklasniki, Blog-urile bibliotecii);

- 72 de postere diseminate pentru promovarea tinerelor și al noului serviciu.

- 7 spații au fost amenajate și adaptate pentru tineri și adolescenți (reparație cosmetică, procurarea noului mobilier, procurarea tehnologiilor...);

- 25000 lei au fost investiți de autoritățile publice locale în 7 biblioteci;

- Fiecare din 7 biblioteci participante la acest proiect au atras cel puțin trei parteneri (APL, Gimnazii, Licee, Asistența Forței de Muncă, Specialiști muzicali ai Casei de Cultură, Voluntari de la Corpul Păcii, Coregrafi de dans și alt...).

IMPRESII

Zinaida Cebotari, Biblioteca Publică Plop-Știubei: „Dacă jumătate de an în urmă prestam practic servicii tradiționale, astăzi pot să spun cu siguranță că s-a schimbat practic totul în bibliotecă. Biblioteca este deschisă deja și în zilele de odihnă, atunci când cei mai mulți utilizatori vin aici, iar primarul mereu deschide ușa bibliotecii, întrebând „Ce se întâmplă aici?” deoarece este acțiune și gălăgie. Grație acestui serviciu, am reușit să conving primarul să instaleze încălzire în bibliotecă, să înnoiască mobilierul și să facă o achiziție de carte.”

„Niciodată nu m-am gândit că biblioteca este prea mică pentru comunitatea noastră. Biblioteca s-a transformat într-un Centru Comunitar, fluxul mare de tineri și adolescenți care vine astăzi la bibliotecă se datorează deschiderii serviciului TechLab. La fel este un succes că nu doar adolescenții și tinerii sunt interesați în acest serviciu, dar și părinții acestor copii se interesează cu ce se ocupă copii la bibliotecă.”

Maria Tataroi, Biblioteca Publică Ursoaia: „Grație proiectului TechLab și activităților pe care le-a organizat biblioteca Ursoaia în cadrul acestuia, am reușit să consolidez relațiile bibliotecii cu partenerii săi (primăria, utilizatorii fideli care pot deveni prietenii bibliotecii, părinții tinerilor beneficiari ș.a.), am devenit mai receptivă la opiniile și ideile care le propun beneficiarii, ceea ce îi face să înțeleagă că opiniile lor sunt importante pentru bibliotecă dar și pentru comunitate.”

Dina Banari , Biblioteca Publică Ucrainca: „Acest serviciu a făcut o schimbare radicală pentru biblioteca din Ucrainca: în primul rând, autoritățile locale au alocat un spațiu nou pentru bibliotecă unde a fost făcută o reparație capital; acest serviciu a atras un număr impresionant de adolescenți și tineri – categorie de utilizatori care până atunci nu avea interes de a veni la biblioteca; s-a schimbat atitudinea primăriei, deoarece s-a observat calitatea activităților și serviciilor desfășurate de biblioteca; programul de lucru al

bibliotecii a fost modificat conform necesităților tinerilor. Dar cel mai important, am realizat că dacă suntem susținuți de tinerii și adolescenții din localitatea noastră este mult mai ușor să realizăm un serviciu sau o acțiune cu adevărat inovatoare”.

Ana Mînăscuță, Biblioteca Publică Opaci: „Acest proiect l-a mobilizat pe domnul primar să procure o masă de calculator, materiale de birotică și un cămin în biblioteca noastră, în situația în care deja de 7 ani incinta bibliotecii nu este încălzită, dar astăzi suntem fericiți că avem și noi un spațiu atrăgător care corespunde cât de cât normelor unui beneficiar. La fel datorită proiectului TechLab am procurat o boxă portabilă cu ajutorul căreia putem organiza activități stradale și trezi interesul comunității.”

Galina Gîrjev a încercat să totalizeze care beneficiu a fost adus de acest proiect cu un articol cu tema „La ce te gîndești?”

Pagina Facebook mă întrebă zilnic la Ce mă gîndesc? Astăzi vreau să mă împărtășesc cu exeperințele primite care l-am acumulat în proiectul „TechLab”, am primit în primul rând o placere să lucrez cu echipa din Centrului de

Excelență din orașul Căușeni, cu tot respectul voi spune că Biblioteca Publică Raională Căușeni are o echipă de formatori de un nivel înalt sunt niște specialiști profesioniști, au putut să transmită energia pozitivă și receptivitatea în momentele mai dificile cu care ne confruntăm în perioada implementării noului serviciu de bibliotecă. Am primit un set de instrumente necesare pentru a face față la noi provocări zi de zi, suntem în veacul tehnologiilor și trebuie ca să ne ținem pe apă și să fim niște bibliotecari moderni și buni specialiști, acest program ne-a dat curaj și posibilitatea să ne informăm adăugător în noi

programe care ne ajută să facem serviciile și postările mult mai interactive și de loc plictisitoare:

- ”Canva” m-a ajutat să-mi promovez biblioteca și serviciile care le pretez într-un mod mai interesant și atractiv, cu mândria pot să spun că toate evenimentele care sunt organizate și de primărie la fel sunt create de mine și de grupul de tineri voluntari ai bibliotecii care tot datorită acestui proiect sa format.
- Cunoașterea programul Wondarshar Filmora m-a ajutat mult să lucrez cu secvențele înregistrate video, creând filmulețe de promovare a trupei musicale „Smile”,
- Programul „Audacity” m-a învățat să redactez și prelucrezi 12 piese muzicale, ca să înregistrăm 8 piese muzicale cele mai reușite.
- Prezentarea Powtoon m-a învățat să fac prezentări animate moderne pentru nu a obosi publicul, în acele momente ne simțim că suntem niște bibliotecari profesionist, scrierea unui mesaj scurt clar și cuprinzător a atras multe aprecieri la postările făcute de BP Feștelița. Am cunoscut noi tehnici și metode de lucru cu tinerii și adolescenții. Am învățat că este important ca că tinerii și nu doar, toți utilizatorii bibliotecii să fie luate în seamă reclamațiile și părerile lor, doar atunci putem avea servicii de o calitate înaltă, doar atunci putem avea o durabilitate și o reacție la evenimente postate de bibliotecă. Dacă utilizatorul a reacționat deci el ne urmărește.
- La fel a aflat mici secrete cum să conlucrăm cu partenerii nostri, eu mă consider una din cele mai fericite bibliotecare deoarece avem o susținere frumoasă din partea primăriei. Am putut demonstra domnului primar ce beneficiu a adus proiectul „TechLab”: un spațiu atractiv, noi tehnologii moderne, au fost atrași noi utilizatori, biblioteca Publică are un bibliotecar instruit, comunitate informată în noi programe de redactare și prelucrarea pieselor muzicale, am putut îmbunătăți unele aspect de organizare a evenimentelor care se produc în comunitate (Hramul satului, Craciunul, Ziua Femeii, Ziua copilului și multe altele). M-am învățat să-mi planific corect activitățile și serviciile. Am stabilit un graphic de lucru al bibliotecii, acest fapt a mobilizat utilizatorul bibliotecii.

REZULTATE

Ca rezultat, TechLab a reușit să fie locul în care tinerii pot să își antreneze și dezvolte competențe digitale de bază, urmând un program bine definit care a culminat cu un Târg de Promovare a tinerelor talente, visul de a deveni o vedetă pe o scenă mare devenind realitate pentru beneficiarii serviciului.

Proiectul TechLab a oferit posibilități de formare a abilităților de ghidare și mentoring pentru formatorii-bibliotecari și ulterior pentru utilizatorii serviciilor de bibliotecă, în vederea realizării unor opțiuni profesionale adecvate, bazate pe promovarea, identificarea tinerelor

talente, atragerea grupului țintă tinerii și adolescenți, deschiderea serviciilor de bibliotecă după necesitatea comunității.

În cadrul proiectului TechLab au fost formate 7 trupe muzicale în 7 localități și au înregistrat 7 CD muzicale, fiecare echipă multiplicând cel puțin câte 20 CD și comercializându-le pentru a atrage investiții în bibliotecă pentru îmbunătățirea spațiului sau procurarea unui microfon profesionist. Partea majoră a cumpărătorilor a fost constituită din APL, întrucât aceste CD și trupele muzicale constituie cartea de vizită a localităților. Acest lucru atrage și alți parteneri și noi prieteni de bibliotecă.

DURABILITATEA PROGRAMULUI INOVATOR DE BIBLIOTECĂ:

Prin activitățile proiectului, Biblioteca lider propune includerea serviciilor gratuite de orientare în carieră muzicală, urmând ca acestea să devină servicii permanente post-implementare.

Proiectul antrenează cu prioritate: bibliotecari-formatori, tineri, studenți, elevi, dar și persoane active profesional care doresc să cunoscă noi programe, să comunice cu semenii lor și să dezvolte abilitățile unui mentor-voluntar al bibliotecii. Beneficiarii sunt

stimulați să participe la evaluarea nevoilor comunității și sunt sprijiniți în realizarea succeselor în domeniul unui „Artist de onoare”.

La finalul proiectului, bibliotecile au acces la o bază consolidată de resurse de învățare (tutoriale, suporturi de curs, lecții interactive etc.) stocate pe suport Google Drive.

Este realizat un ghid de implementare a serviciului, astfel încât oricine cre dorește să implementeze acest serviciu poate să utilizeze acest ghid în calitate de suport metodologic, ajustându-l după necesitățile publicului vizat (adolescenți, tineri).

RECOMANDĂRI PRACTICE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚILOR ȘI A SERVICIILOR CU ADOLESCENȚI ȘI TINERI

Pentru îmbunătățirea calitatității serviciilor pentru tineri și adolescenți ar trebui să țineți cont de următoarele recomandări:

- Este bine ca pentru fiecare activitate sau serviciu să existe un singur responsabil, pentru a nu crea confuzii la nivelul coordonării, acesta va distribui sarcini membrilor echipei care îl vor ajuta să organizeze activitățile.

- Este foarte importantă perioada aleasă pentru derularea serviciului; trebuie avut grijă să nu coincidă cu perioada examenelor sau a testelor naționale. Activitățile trebuie fixate la ore convenabile adolescenților, în afara programului școlar sau la sfârșit de săptămână.

- Trebuie avut în vedere ca numărul persoanelor înscrise să fie mult mai mare decât cel necesar pentru desfășurarea programului în bune condiții, deoarece rata de abandon este foarte mare la această grupă de vârstă.

- Activitățile trebuie monitorizate în permanență de coordonator și îmbunătățite.

- Atenție la comunicarea cu membrii echipei, toți trebuie să fie la curent cu modificările care au intervenit! Succesul serviciului va depinde în mare măsură de modul în care comunică membrii echipei și partenerii serviciului.

- Este foarte important ca personalul care lucrează cu adolescenții să posede niște calități deosebite de comunicare, de înțelegere și acceptare a opiniilor acestora.

- O garanție a succesului al serviciului o constituie capacitatea bibliotecarului - formatorului de a crea o ambianță plăcută, de stimulare a participanților implicați în discuții. Participanții trebuie să se cunoască între ei, să comunice, să creeze o atmosferă plăcută de lucru.

- Rezultatele activităților trebuie să se constituie în produse măsurabile, care pot să stea la baza accesării de resurse de la autoritățile locale sau de la diferiți finanțatori. Este bine să se consemneze poveștile de succes și mai ales să se facă publice, acestea fiind un bun mijloc de promovare a serviciilor.

Toate acestea recomandări vor aduce plus valoare comunității, astfel sporind imaginea instituției în comunitate.

SURSE:

1. <https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/module-de-instruire/modul-3>
2. <file:///C:/Users/User/Downloads/Tutorial%20Google%20Forms.pdf>
3. <https://www.crisana.ro/stiri/politica-4/concurs-de-idei-pentru-amenajarea-spatiilor-verzi-din-oradea-83832.html>
4. <https://voceatimisului.ro/amenajarea-spatiilor-lungi-si-inguste-reguli-si-idei-practice/>
5. https://www.google.com/search?q=spatii+atractive+penru+adolescenti+si+tineri&rlz=1C1GCEA_enMD776MD776&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiqxbHWiYPbAhWB6qQKHbLwDkMQ_AUICigB&biw=1366&bih=613#imgrc=cdkxjxVol0LXZjM
6. <https://www.cugetliber.ro/stiri-social-s-a-deschis-primul-club-de-socializare-privat-pentru-adolescentii-din-constanta-343539>
7. https://www.google.com/search?q=spatii+atractive+penru+adolescenti+si+tineri&rlz=1C1GCEA_enMD776MD776&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiqxbHWiYPbAhWB6qQKHbLwDkMQ_AUICigB&biw=1366&bih=613#imgdii=qofzbT3LmD39HM:&imgrc=cdkxjxVol0LXZjM
8. <https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/module-de-instruire/modul-2>
9. <https://drive.google.com/file/d/0B2HXTJWGsGPPYUVULW05WUpJbIE/view>
10. <https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/module-de-instruire/modul-2>
11. <https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/module-de-instruire/modul-6>
12. https://www.youtube.com/watch?time_continue=55&v=IqANFs6a3x8
13. <https://www.youtube.com/watch?v=CFknbwaJyt4>
14. <http://www.novateca.md/ro/for-public-libraries/resource-center>
15. <http://www.novateca.md/ro/>
16. <https://sites.google.com/view/aise-novateca-cnepb-ican/module-de-instruire/modul-introductiv>
17. <https://www.ifla.org/files/assets/libraries-for-children-and-ya/publications/ya-guidelines2-ro.pdf>
18. www.bjc.ro/new/files/sectia-pentru-adolescenti/ghid_adolescenti_cluj.pdf
19. http://tineri.md/files/7065_brosura_metode_creative_in_activitati_cu_tinerii.pdf
20. **Anexe: 1, 2, 3, 4, 5**